

ערך מוסף

גליון 3 | א' באלול תשע"ה | 16.08.15

דבר המערכת

הרבה שנים עברו מאז שהמשיגים בישיבה צעק "א-ל-ו-ל", ונראה שלא כולם יתרגשו שוב למשמע צעקה כזו לאחר שנים של יובש.

וכך גם כשהתורה מניחה לפנינו את "הקִלְלָה - אִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל מְצוֹת ה' אֱ-לֹהֵיכֶם", ק-ל-ל-ה! אבל זה לא מפחיד. גם שנה שעברה קראנו וה"בעל קורא" המשיך הלאה.

יובש ואדישות הם תוצר של שגרה. ובחיי המעשה אין כמעט עצירה מהשגרה. מאותה סיבה קשה להתייחס לפרשת השבוע שעוסקת ברובה ביציאה מהשגרה, כיבוש הארץ, בנין המקדש, שריפת ילדים לשם ה', חולם חלום, עיר הנידחת, קרחה למת, מעשר עני פעם בשלוש שנים, שמיטת כספים, שחרור עבדים, וחגי השנה.

מה מכל זה יכול ללוות אותנו ביום יום? מה מכל זה קשור אלינו דרך שגרה!?

ומצד שני, הרי היו שנים שה"א-ל-ו-ל" דיבר אלינו, הניע נימים בלב ופרט על מיתרי הרגש, מה אם כן מבדיל בין השנים הראשונות לאחרונות!?

הניצוץ בעיניים. תחושת השייכות. ברגע שנחפוץ להבין את דברי התורה כיצד הם מלווים אותנו ביום יום, נגלה שער נידחת רלוונטית מאוד לימינו בהן הרבה ערים דוחות את דבר ה'. נגלה שמצוות הענקה בעת שחרור עבד - מתלבשת כיום ב"נתינת טיפ על השירות", וכן, חולמי החלומות לא פסו מבינינו, אנשים הנראים כאנשי אמת, אך האותות והמופתים שהם מבטיחים אינם מתקיימים. ולא רק זאת, יש בינינו אנשים שאלמלא אסרה תורה היו שורפים תינוקות לשם שמים!

שגרה או לא? א-ל-ו-ל או לא, זה תלוי בנו. "שובה אלי ואשובה אליכם".

מנחם מנדל

2

פרשת השבוע | בשר תאווה, אסתטיקה, וערכים.

3

סיפור לשבת | ירא-שמים.

4

מזווית אישית | זהירות, עזרה לפניך!

5

אקטואליה | שתיתי קפה, ומה עם ה"טיפ"?

6

חינוך | מי אשם בכישלון שלי?

8

מה חדש.

תאווה, אסתטיקה, ובעיית הערכים

עד הגבול האפשרי, וגזרו יחס משפיל ומבזה למכונה בפינו "חיצוניות". אך מנגד, דיכוייה של משיכת האדם ליופי שבבריאה משמעה - כך לפי אַמרת חז"ל - הקטנת קומת האדם וצמצום כליו הרוחניים. דרך זו עשויה לפגוע גם בעבודתו לפני ה'. אדם 'קטן' מסוגל לעבודה 'קטנה', אדם 'גדול' לעבודה 'גדולה'.

הרחבת הדעת והרחבת הגבול כאשר נתבונן בפסוק המובא בפתח הדברים, נראה כי התורה מתייחסת לבעייתיות שבהתעסקות עם העולם - במקרה דגן בתאווה שבאכילת בשר - ומתווה דרך המאפשרת מגע עם החומר תוך זהירות מנפילה רוחנית. הסיפא של הפסוק מעניק אמנם היתר ולגיטימציה לאכילת בשר תאווה: "בכל אוות נפשך תאכל בשר". אך מנגד, הרישא מתנה זאת בתנאים של עצמאות לאומית-תרבותית: "כי ירחיב ה' א-להיך את גבולך".

דרך כלל, החברה האנושית היא הקובעת לנתיניה את הערכים המשתקפים מתוך העולם. בתוך

מבקשת מבני עמה לקדש את החומר על-ידי ההתעסקות בו, ב"טעם עליון" של מצוות התורה. אין צורך להרחיב בכך, שכן דברים אלו ידועים ומפורסמים. אולם, נזכיר בקצרה אַמרה ספציפית של חכמנו המתייחסת לעניין היופי, לפיה יש לכלול אותו בעיקרון הכללי האמור, ולצרפו לקומתו הרוחנית של האדם.

במסכת ברכות למדונו חכמים כי: "שלושה מרחיבין דעתו של אדם, אלו הן: דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים" (ברכות, נו, ב). חז"ל פונים כאן בלשון חיוב (יש שהתקשו אף בכך, עי' במהרש"א) לצד החיצוני של הבריאה - ליופי ואסתטיקה. המשיכה האנושית ליפה ולאסתטי - משיכה המשותפת למין כולו - מעידה על גדולתו ורוחב נפשו של האדם, השואפת אל השלמות.

דא עקא, שההתעסקות עם העולם, ובפרט עם הצדדים היפים והעוצמתיים ביותר שלו, אינה נטולת סיכונים. העולם כרוך בסט של ערכים העלול להרחיק את האדם מעבודתו לפני ה'. ראש לכל החששות - אשר קצהו עבודה זרה - הוא שהעולם עצמו יהפוך לערך המרכזי. במקום נקודה אינסופית, א-לוהית, הנמצאת מחוץ לעולם השפל, מוקדו המרכזי של האדם הופך להיות וחומר, עץ ואבן. מפאת סכנה זו, יש שהורו כי ראוי לו לאדם לצמצם את המפגש עם העולם החומרי

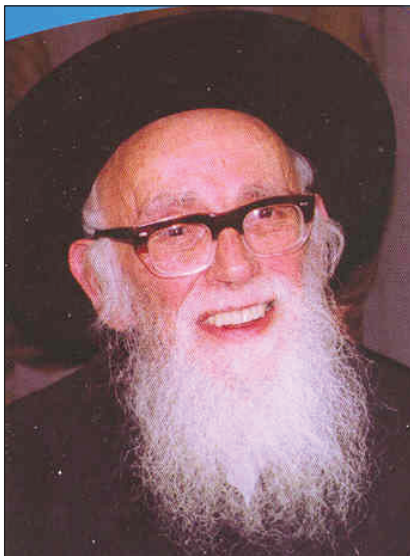
"כי ירחיב ה' א-להיך את גבולך, פֶּאֶשֶׁר דְּבַר לֶךָ, וְאִמְרַת אֲכִלָּה בָּשָׂר, כִּי תֵאוּוֹה נִפְשֶׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר, בְּכָל אֹתוֹת נִפְשֶׁךָ תֹאכַל בָּשָׂר" (דברים, יב, כ).

מי שרות המוסר מנשבת בקרבו - ובוודאי רוחה של תנועת המוסר מיסודה של רבי ישראל מסלנט זצ"ל - עשוי להתקשות משהו בהוראת הכתוב. על-פי פשוטם, עולה מן הדברים כי הפסוק מעניק לגיטימציה לאכילת בשר מתוך תאווה: "בכל אוות נפשך תאכל בשר". האם אין בכך פגם מוסרי? נראה שבעיה זו עוררה את חלק ממפרשי המקרא להגביל ולצמצם את משמעות הכתוב בדרכים שונות. ננסה אף אנו את ידינו בפישורה של הוראת הפסוק, המפתיעה קמעה, בדבר אכילת בשר תאווה.

חיצוניות וקומה רוחנית
ראשית, יש להקדים כי הרעיון של ניתוק האדם כליל מעולם הגשם, הזוכה לבכורה בתרואולוגיה הנוצרית, זר הוא לעולמו הרוחני של המאמין היהודי. היהדות אינה גוזרת התבדלות מן החומר, אלא נהפוך-הוא: היא

על-פי פשוטם, עולה מן הדברים כי הפסוק מעניק לגיטימציה לאכילת בשר מתוך תאווה: "בכל אוות נפשך תאכל בשר". האם אין בכך פגם מוסרי?

מה היא "יראת שמים"?

פניו בזכרוני. לא רציתי שהרב ימתין ויבזבו אה זמנו ולכן כשהגיע תורי פניתי הצדה, כדי שיגש לפקיד לפני.

אלא שהרב סירב.

גם אני סירבתי... הרב התעקש: "מה פתאום שאקח את התור שלך?!" לבסוף התערב הפקיד "הרב, מה כבר יקרה אם הבחורה תוותר על התור שלה?". הרב ראה שהוא מעכב את הממתינים, ולכן נכנע וניגש לדלפק. כעבור מספר ימים, נודע לי שהרב שוחח עם המנהל האדמיניסטרטיבי של "שערי צדק", ד"ר

אביעזרי כהן ז"ל. ככל הנראה המנהל שיבח את התלמידות ובעקבות כך הזכיר הרב את 'התלמידה הגבוהה שלכם שכיבדה אותי מאוד בבנק' ושאל את הד"ר: אתה יכול לומר לי את שמה?

זו היתה תחילת ההיכרות בינינו, שברבות השנים היתה קשורה הן לצד המקצועי שלי, והן לכספי צדקה. כך למשל הוא ביקש ממני פעם, לתרגם עבורו מכתב. מדובר היה במשפחה ירושלמית ששהתה בחו"ל לצורך טיפולי פוריות, ובמענה לשאלתם, כתב הרב שמותר יהיה לעשות את הטיפול אם הרופא יהיה ירא-שמים. כשהמכתב היה מוכן טלפן אלי הרב (וכהרגלו "מדבר

היסטוריה של בית-החולים 'שערי צדק'. רשומים שנים ששם הפך לאגדה: הד"ר משה וולך, מייסד בית החולים ומנהלו במשך שנותיו ראשונות. ד"ר וולך גר בבית החולים וגם היה מל את הבנים שנולדו בו. הדמות השנייה, היא האחות הידועה זלמה - שגם היא הקדישה את חייה לשערי צדק. כיום יש הטוענים, שהילה דומה אופפת כבר בחייה את המיילדת הוותיקה של שערי צדק, הגברת רחל שלקובסקי הידועה בכינוי: במבי (ע"ש משפחת נעוריה: במברגר). ממנה שמענו על הקפדת הרב באשר לתואר "ירא-שמים". וכך היא מספרת:

בשנת תשט"ז (1956) הייתי תלמידה בבית-הספר לאחיות של "שערי צדק". יום אחד, ניגשתי בהפסקה לבנק לאומי שברח' יפו - בצמוד לשוק מחנה יהודה כדי לפרוט צ'ק של 5 לירות שהתלמידות קיבלו בכל חודש. עמדתי בתור, לבושה במדים של ביה"ס לאחיות, ולפתע ראיתי מאחורי רב מוכר נזכרתי שהרב הזה היה פעם בבית החולים, ומישהי אמרה שזהו ראש ישיבת "קול תורה". עבור נערה כמוני שעלתה מצרפת לארץ הקודש היה זה תואר נכבד ולכן נחרטו

לבסוף התערב הפקיד "הרב, מה כבר יקרה אם הבחורה תוותר על התור שלה?"

אורבך") וביקש שאם לא קשה לי, אעשה שינוי בנוסח המכתב ובמקום "רופא ירא-שמים" אכתוב: שהרופא יהיה שומר שבת. הוא הסביר במתק לשונו מדוע הוא מטריח אותי:

"רק אחרי הניסיון הקשה של העקידה. אמר הקב"ה לאברהם אבינו 'עתה ידעתי כי ירא-אלקים אתה' - אז איך אפשר לדרוש שיהיה רופא 'ירא שמים'?"

ואכן כאשר נאמר על מישהו - כדרך-העולם - שהוא "ירא-שמים גדול", היה הרב נוהג לשאול: "זו מניין לך? הלא יראת-שמים היא עניין שבתוככי הלב?" [מתוך: "התורה המשמחת"/ הרב יוסף אליהו]

זהירות, עזרה לפניך!

שלו. לא להתמזג עם הפגיעה והכאב, כאילו הם קורים למטפל עצמו, אלא להיות מסוגלים להרגיש ולהבין את הפונה, ויחד עם זאת להתנתק ממנו. הזדהות היא הקושי של המטפל לעשות את ההפרדה. ההזדהות לא רצויה, כי בסופו של דבר הטיפול מנוהל במעורבות רגשית גבוהה. מעורבות זו עלולה ליצור בתודעתו של המטפל את המחשבה שהוא מלאך המושיע. מחשבה זו בתורה מביאה את המטפל לידי מעורבות יתר בחיי המטופל. במקרה של מושיי זה הסתיים בפטרונות בלבד, אך במקרה השני זה נגמר במעשים שלא יעשו.

לא לפתח תלות

פרשת השבוע, פרשת ראה, מלמדת אותנו כי "בנים אתם לה' א-לוהיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת". כותב הרש"י: "שום אישיות אל תרתק אותנו עד כדי שנזודה עמה בהתבטלות גמורה, ובסתלקה מן העולם נשליך את עצמנו אחריה ככלי אין חפץ בו." מה

הוא התחבר לראש הישיבה וייחס לו תפקיד כפול ומכופל בחייו: אבא, אימא, יועץ ואיש סוד. הכל עבר דרך ראש הישיבה ועל פיו נשק דבר.

חסותו עליה. בהתחלה הכל בא ממקום טוב ומרצון אמתי לעזור ולסייע. אחר כך הסיוע כולל גם דברים אחרים. דברים אסורים. ורק לאחר שהרב נעצר, האישה מתחילה להפנים שהיא קרבן. לא קרבן מהרגע שהחלו הדברים האסורים. קרבן מהרגע שפנתה אליו לראשונה.

אמפתיה והזדהות

ישנם הבדלים בין שני הספורים, אבל יש גם מכנה משותף, והוא כואב ובעיקר מתסכל. בבתי ספר לעבודה סוציאלית מקדישים תשומת לב רבה ליצירת פער בין אמפטיה להזדהות בתודעתו של המטפל שבדרך. האמפטיה רצויה, ההזדהות לא. אמפטיה היא היכולת של המטפל להיכנס לנעליו של המטופל ולחוש אותו מהמקום הפגוע והכואב

הוא הגיע לישיבה יתום מאמו, מגודל שער, מבובלל מהחיים, כל עצמותיו אומרות חבקוני. ואכן, ראש הישיבה, בישיבה לנוער נושר, חיבק אותו בכל לב. קירבו והעמידו על רגליו. בהמשך גם נתן לו את כרטיס האשראי שלו על מנת שיחוש שסומכים עליו, הזמינו לשבתות, וראה אותו כבן. מושיי (שם בדוי) לא ישב מנגד. הוא התחבר לראש הישיבה וייחס לו תפקיד כפול ומכופל בחייו: אבא, אימא, יועץ ואיש סוד. הכל עבר דרך ראש הישיבה ועל פיו נשק דבר. הבחור עלה על דרך המלך. סיפור הצלחה במושגים של ימינו. כשנישא והקים בית משלו, ראש הישיבה המשיך להיות הדמות הדומיננטית בניהול הבית, בזוגיות, בהורות, בביזנס. אחר כך החלו בקיעים בזוגיות ובביזנס, וכשהם הלכו והתרחבו, מושיי נתן אל ליבו, לא מעט בעצת אשתו, שהחייבו שלו לראש הישיבה לא יצמצם את הבקיעים. אולי דווקא ירחיבם. למה? על כך בהמשך. סוף סיפור: מושיי, אשתו וילדיו, עזבו את הארץ על מנת להקים את משפחתם מחדש בעשר אצבעותיהם, רחוק מסינרו של ראש הישיבה, פשוטו כמשמעו. עד כאן סיפור אחד. סיפור אמיתי שהכרתי.

את הסיפור השני כולנו מכירים. אישה במקום כלשהו בארץ נקלעת למצוקה רגשית. היא מתייעצת עם רב. הוא פורש את

האם חובה לתת 'טיפ' לנותן שירות?

הטבעיים, ולהעמיס גם עליהם משמעות חיובית נעלה. אמנם נותן השירות בא על שכרו, אך "נפש יקרה ומעולה" אינה מסוגלת להחמיץ הזדמנות למבע גם בתוך של הכרת-טובה. כן תבנית העולם ההכרחי, בו אדם עובד למחייתו ואחר משלם על שירות זולתו, ניתן להתבונן על המאורעות במבט אידאלי: הנה פלוני היטיב עימי, אביע בפניו את רגשי תודתי.

נראה כי אין הכרח לקבל את דברי ה"מנחת חינוך", לפיהם החינוך חולק על הרמב"ם ולדעתו גם מוכר עצמו יש לו הענקה. אדרבה, משום אותה מידת חסידות, בזמן שהיה עבד עברי נוהג היה מוכר עצמו ראוי להענקה, לא מעיקר המצוה אלא משום "ישמע חכם ויוסף לקח". את שדרשה התורה בחובה גמורה כלפי מכרוהו בית-דין, מעורר אותנו החינוך לקיים בכל אדם שנשכר אצלנו לשירות, לזמן מרובה או אפילו זמן מועט. השאלה ההלכתית האם חובה לתת 'טיפ' לנותן שירות, כבר נידונה על ידי פוסקי זמננו והוכרעה דרך כלל על פי מנהג

במי שמכרוהו על-כרחו, כל שכן מידת החסידות העולה ממנה, שלא תנהג במי שהשכיר עצמו לאדם אחר?!

נראה שהוראתו המעשית של בעל ספר החינוך תובן לאור טעמה של מצות הענקה, כפי שפירשה: "משרשי המצוה, למען נקנה בנפשנו מדות מעולות, יקרות וחמודות, ועם הנפש היקרה והמעולה נזכה לטוב, והא-ל הטוב חפץ להיטיב לעמו,

כל עוד אנו מתבוננים על חיינו כמות שהם, מבלי ליצוק לתוכם משמעות ערכית, "שילמתי - מגיע לי" היא סיסמה קבילה

והודנו והדרנו הוא שנרחם על מי שעבד אותנו ונתן לנו משלנו בתורת חסד, מלבד מה שהתנינו עמו לתת לו בשכרו."

בין בני-אדם נרקמים בכל עת שלל הסכמי קח-ותן. כך דרכו של עולם, וניתן להשקיף עליה כתופעה טבעית והכרחית, ללא כל ממד ערכי. כל עוד אנו מתבוננים על חיינו כמות שהם, מבלי ליצוק לתוכם משמעות ערכית, "שילמתי - מגיע לי" היא סיסמה קבילה. אין צורך להודות, או להכיר טובה, על פעולה ששילמנו את שכרה. מורגלת בפנינו האימרה: "כסף הוא התשלום הזול ביותר", והיא אכן נכונה במסגרת העולם המעשי. אך מצות הענקה דורשת מאיתנו להגביה קומה מעל החיים

"העניק תעניק לו מצאנך ומגונך ומיקבך" (דברים טו, יד)

בין המצוות הרבות המפורטות בפרשת ראה, ניצבת מצות הענקה לעבד עברי, עם יציאתו לחירות. במצות עשה ובמצות לא-תעשה אנו מוזהרים שלא לשלחו ריקם אל חייו החדשים, כי אם להעניק לו צידה - הלכה למעשה, לא פחות משלושים סלעים - שתסייע לו להתחיל ברגל ימין את דרכו החדשה.

במישור ההלכתי הפורמלי, מצוה זו לכאורה אינה נוהגת עתה, כיון שאין עבד עברי נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג. עם זאת, בעל ספר החינוך חתם את דבריו במצוה זו באמרו (מצוה תפב): "ומכל מקום, אף בזמן הזה, ישמע חכם ויוסף לקח, שאם שכר אחד מבני ישראל ועבדו זמן מרובה או אפילו מועט, שיעניק לו בצאתו מעמו מאשר ברכו השם".

בדברים אלו נאמן בעל ספר החינוך לדרכו, לדלות מתוך מצוות התורה גם הנהגות מוסר ואורחות יושר, החורגים מן ההלכה המחייבת והם בבחינת 'מידת חסידות'. אלא שכאן, כבר תמהו האחרונים (ראה "מנחת חינוך" על אטר), שלכאורה הנהגה זו אינה משתמעת מתוך המצוה עצמה. זאת משום שלהלכה (רמב"ם, הל' עבדים ג, יב) אין מצות הענקה נוהגת אלא במי שמכרוהו בית-דין ולא בעבד שמכר עצמו. ממילא, אם מצות הענקה עצמה אינה נוהגת אלא

המשך בעמוד 7

מי אשם בכישלון שלי?

ואחראית, באופן מלא, למצבנו. בחירתנו גזורת את גורלנו לא רק לטוב, אלא גם למוטב. היכולת להודות בבחירה גרועה מהווה תנאי קריטי לתהליך התשובה, משום שהיא הביטוי העמוק של לקיחת אחריות בתירוצים מלוא החופן, לא נוכל לעולם לטפל בשורשי מעשינו. כי התירוצים אולי יתחלפו, אך הם לעולם לא ייגמרו, והרי 'אני' לעולם לא אהיה האשם...

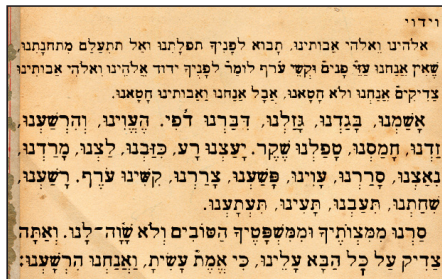
בספר "בוחרים להרגיש טוב" מגולל ד"ר ברנס את גישתו הטיפולית למחלת הדיכאון. הוא טוען, על בסיס ניסיון רב, כי גם במצבי החיים הקשים ביותר, השאלה אם להרגיש טוב או לא היא עניין של בחירה. רק כשהאדם יפסיק "להבין את עצמו" ולוותר, ובמקום זאת יתלה את כישלונותיו באחריותו האישית, הוא יוכל למצוא מזור למחלת הדיכאון.

אולם, קשה עד בלתי אפשרי להודות כי כישלונותינו הם פרי בחירה שגויה או גרועה - שלנו.

טענה זו נכונה שבעתיים כשמדובר על התשובה - תהליך נפשי והכרתי התלוי במצוות הבחירה. והתשובה היא בראש ובראשונה "וידוי" - לקיחת אחריות מלאה והודאה כי היכולת להימנע מכישלון נמצאת בידינו.

מודה על טעותו. כלומר, לפני שאנו מסוגלים לבצע שינוי עקבי במעשינו, לחקור במעמקי ליבנו ולדלות כוחות לעזיבת מעשים ישנים ורכישת הרגלים חדשים, עלינו להקדים שלב קריטי לכל התהליך - היכולת להודות בכישלון, גם אם הוא נגרם מבחירה.

"להצלחה אבות רבים; הכישלון יתום" אומר הפתגם העממי. דבר

זה נכון לא רק ביחס ללקיחת אחריות ציבורית, אלא גם בהיבט האישי והפרטי. קל לנו לייחס את הצלחותינו לבחירה הטובה ולמאמצינו המרובים. אולם, קשה עד בלתי אפשרי להודות כי כישלונותינו הם פרי בחירה שגויה או גרועה - שלנו. נוח יותר לתלות את החיסרון במגוון אינסופי של סיבות חיצוניות, העיקר להסיר מעצמנו את האחריות.

להודות על טעות, זו היכולת להימנע מלמצוא את האשמים התורנים בקלקולנו, להתנתק מהתפיסה כי "אם רק היה לי כך ברור ש..." ולהודות כי בחירתנו האישית, היא ורק היא, אשמה

האם אנו אכן מסוגלים לעשות תשובה? שאלה זו מציקה ללא ספק לכל אחד מאיתנו בהתקרב חודש אלול. מושגי התשובה הגבוהים, העבודה העצמית הנראית ארוכה ומייגעת וכישלונות העבר החוזרים ונשנים מייאשים אותנו למדי. נדמה כי יש איזושהו מחסום בלתי נראה שמפריע בדרכנו, אך האם אנו יודעים מהו?

וידוי ולקיחת אחריות חכמינו זכרונם לברכה מנו ארבעה חלקים לתשובה - חרטה, עזיבת החטא, וידוי וקבלה להבא. במבט שטחי נראה כי החרטה, עזיבת החטא והקבלה להבא - הם החלקים המהותיים של התשובה, שבלעדיהם תהליך התשובה אינו יכול להתקיים, ואילו הידוי הוא מעיין תוספת טקסית. אך ברצוני להציע כי לא כך הם פני הדברים. דווקא הידוי, אותו חלק שנראה במבט ראשוני טכני וחסר מהותיות לתהליך המעשי של התשובה, מהווה את עיקר מהותה של התשובה. מצוות התשובה נלמדת מן הפסוק "והתודו את חטאתם". מכך משמע כי הידוי הוא עיקרה של התשובה. אם כן, עלינו להבין מדוע מהווה הידוי עיקר מעיקרי התשובה; מהי השפעתו על תהליך התשובה? וידוי הוא לשון הודאה. המתוודה

המשך פרשת השבוע

הרב יהושע פפר - רב ודיין, ר"מ בישיבת חזונית התורה

ערכיים קשים, המוכרים היטב מהניסיון. עלינו להיות מודעים להם, ולנקוט באמצעי הזהירות הנדרשים. אם טרם הגענו (במובן החברתי) ל"כי ירחיב", הרי שלא נאמר "בכל אוות נפשך תאכל בשר".

מציאת האיזון האידיאלי בסוגיה זו היא עבודת חיים שלעולם אינה פוסקת. האיזון אף הוא משתנה עם הנסיבות המשתנות, ותלויה בכל אחד לפי מה שהוא אדם. חודש אלול, בו ניתן להיכנס במידת מה ל"מגרש שלנו", מהווה הזדמנות טובה להתחיל במסע החיפוש.

צמצום הסיכון שאותו עיסוק יגרור אותו לצדדים האפלים של העולם השפל.

הדברים הנ"ל מעוררים הרהורים ביחס לסוגיות חבריות מעמיקות, אלא שאין כאן המקום להידרש להן. עבודת חודש אלול, הבא עלינו לטובה, היא דווקא ההתבוננות פנימה. עליה להתמקד בפעולת האדם במסגרת החברתית לפי המצב ה"מצוי", ולא ה"רצוי".

מחד, אין לנו את הרשות - ולא את הרצון - להתבדל כליל מן העולם. מנגד, ההתעסקות עם העולם מעמידה בפנינו אתגרים

חברה שערכיה רחוקים מערכי התורה, התעסקות עם צד החולין שבמציאות אכן כרוכה בסכנה ערכית כבדה - שכן כאמור, המסורים שהעולם מעביר נקלטים דרך הפריזמה של אותה חברה. אולם, כאשר יש אפשרות להקים חברה עצמאית שעבודת הא-ל עומדת במרכזו - "כי ירחיב ה' א-להיך את גבולך" - אזי "בכל אוות נפשך תאכל בשר". כלומר, כאשר החברה הסובבת מעניקה רוח גבית (תרתי משמע), העיסוק בעולם יכול להפוך לכלי ל"הרחבת דעתו של אדם" והעמקת קומתו הרוחנית, תוך

המשך מזווית אישית

נתיבקר - עובד סוציאלי בישיבת "מבקשי השם"

של כמה שנים, ולהתאמן, פשוט להתאמן, בלעשות את הפרדה ולאפשר לפונה לפתח חיים משל עצמו, זוגיות משל עצמו, עבודת השם משל עצמו, ולא כאלה הכובלות אותו אל עולמו האישי של המטפל.

את יכולתו של האדם להתנהל כנפרד. לא חלילה כתלוי. יש כמה סיבות לעובדה שבימים אלה פועלת קבוצת אנשי מקצוע חרדיים, על מנת לכונן את איגוד המטפלים החרדי. זו אחת מהם. אחת מאמונות היסוד של האיגוד היא שאין דרך ללמוד אמפתיה מלבד להיכנס למסלול לימודים

עושים?", זועקים רבים וטובים. "כיצד נדע שלא נגיע לחלילה למצב דומה עם הרב/ העסקן/ המטפל שמסייע לנו?" תשובה אחת אין, אך ברור כי אין לנו חלק עם אותם אנשים שעושים הכל כדי לבטל את עצמיותנו ואת חירותנו המחשבתית. טיפול איכותי הוא כזה הבונה

המשך אקטואליה

יצחק נוך

לכדי גמילות חסדים ומפגן אהבה וחמלה הדדית. למד לשונך לומר תודה. "העניק תעניק לו".

אל גבולות העולם העסקי היבש, בו בני-אדם גומלים זה את זה על צד ההכרח בלבד. גם מול אדם המשרת אותנו בתשלום, אנו עומדים ומוקירים טובה, ממירים את פעולותינו הקיומיות

המדינה. שהרי נותני השירותים המקבלים טיפ, וכן ערכו - אלו נתונים המשתנים ממדינה למדינה. ומכל מקום, דברי החינוך משמשים בעבורנו יסוד חשוב: אל לנו לצמצם את מבטנו

תפילה ביישובים שונים ברחבי הארץ בעיקר במועדי השנה. להשתתפות חפשו: "סקר בית הכנסת שלך"

הנושא מנקודת מבט תורנית, הסטורית, משפטית והגותית, יחד עם המלצות מדיניות בתחום. midat.org.il

ההרשמה למחזור ב' של תכנית הכמתכם ובינתכם של קרן תקוה מסתיימת. תכנית הכוללת לימוד והרצאות, כתיבה ודיונים בתחומי תורה, כלכלה ומדיניות (מלגה גבוהה למשתתפים). ניתן להירשם עד ליום ראשון הקרוב, ב' דר"ח אלול (16.8.15). פרטים נוספים באתר: tikvaharedi.org

הספר 'שיעורי הרב - פרקי הגות במשנתו של הגאון ר' דוד לייבל' יצא לאור בהוצאת יפה נוף, וניתן להשיגו בחנויות הספרים. הספר עוסק בגישה מעמיקה לסוגיות נבחרות מתוך חמשת חומשי תורה. הרב לייבל הקים ועומד בראשות כוללי ר' עקיבא איגר - ללימוד יום שלם, ורשת ר' שלמה אייגר לאברכים עובדים. לצד זאת הקים את רבטק - בית תוכנה תורני לאברכים.

איגוד בתי הכנסת החל בסקר מקצועי ראשון בסוגו, העוסק בצדדים שונים של בית הכנסת ומתפלליו. הסקר אנונימי לחלוטין והוא יסייע לשפר את שירותי בתי הכנסת של הארגון, ולהביא לידיעת הציבור נתונים חדשים ומעניינים אודות היחס לבית הכנסת. 'איגוד בתי הכנסת' הינו ארגון הפועל במסגרת ארגון איילת השחר של הרב שלמה רענן, האיגוד מקיים מאות מנייני

אתר מכון מד"ת למדיניות תורנית עלה לאויר. מכון מדת עוסק בשאלות מדיניות ציבורית מנקודת מבט תורנית, ובאתר החדש ניתן להוריד את המחקר המלא על תפקיד הרב בישראל, המחקר בוצע עבור הרבנות הראשית והוא מקיף את

יו"ל על ידי אגודה אחת - האגודה לאחריות חברתית תורנית. לקבלת העלון, פרסום ויצירת קשר: aguda.achat@gmail.com

דרושים!

יזם חברתי!?

לשלל פעילויות אגודה אחת
דרושים מתנדבים עם ניצוץ בעינים

ערך מוסף

contact@aguda-achat.org.il או חפשו "הצטרפות לאגודה אחת"

סטודיו ליטל | 052-8366515 | studioital.wix.com/studioital